

The book cover features a large, detailed illustration of a Dutar, a traditional Central Asian stringed instrument, positioned diagonally across the right side. The background is a composite image: the top half shows a vibrant, multi-colored rug with floral and geometric patterns, while the bottom half depicts a landscape with a blue sky, white clouds, and a body of water. The title and author's name are printed in the upper left area.

Музаффар Наимов

Сурхондарё

и жодкорлари

I ҚИСМ

Музаффар Наимов

Сурхондарё

иждоқкори

I ҚИСМ

«Yangi asr avlodi»

Mo'uchkent
2010

Ушбу услубий қўланма Сурхондарё ижодкорларининг ҳаёти, ижоди ва улар томонидан яратилган куй-қўшиқлардан иборатдир. Тўплам мусиқа санъати билан қизиқувчи кенг китобхонлар оммасига мўлжалланган бўлиб, ундан бадиий жамоалар, хонандалар, олий ва ўрта махсус ўқув-юртлари, мусиқа мактаблари, ўрта мактаблар ўқитувчи ва ўқувчилари ҳам фойдаланишлари мумкин.

Масъул муҳаррир:

Рустамбек АБДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси санъат арбоби, санъатшунослик
фанлари доктори, профессор

Тақризчилар:

Клара МАРДАЕВА,
Термиз Давлат университети мусиқа таълими кафедраси мудир

Дилмурод САТТОРОВ,
Термиз Давлат университети мусиқа таълими кафедраси ўқитувчиси

Шавкат ПАРДАЕВ,
Термиз санъат коллежи ўқитувчиси

*Ушбу тўплам Термиз Давлат университети илмий кенгаши томонидан
2009 йил 24 декабрда (2-сонли Баённома) нашрга тавсия этилган.*

ISBN 978-9943-08-597-8

© Музаффар Наимов, «Сурхондарё ижодкорлари». «Янги аср авлоди», 2010 йил.

ОНА ДИЁР ОҲАНГЛАРИ

Халқимиз жаҳон халқлари орасида ўзининг бетакрор моддий ва маънавий, маданий бойликлари билан ўз ўрнига эга. Шунинг учун ҳам биз Истиқлол йилларида дунё тамаддунининг ўз мероси билан бойитган халқимиз яратган буюк моддий ва маънавий обидаларнинг юбилей-тўйларини нишонлаб улгура олмаяпмиз. Оққан дарё оқаверади, халқимиз эса жўшқин оқаётган дарё. Ўзбекистонимизнинг ҳар бир қишлоғининг, туманининг, вилоятининг ўзига хос қиёфаси, урф-удумлари, куй-қўшиқлари, ҳунармандчилиги ва санъати бор. Булар ўзаро бир-бирини бойитиб, миллий бир бутунликни ташкил этади. Ватанимизнинг бетакрор гўшаларидан бири бўлган Сурхондарё вилояти ўзининг халқ ижодкорлиги билан бугун дунё назарида турибди десак, муболаға бўлмайди. Воҳа халқ ижодкорларини ўзимизнинг олимларимиз ҳам, хорижий қизиқувчилар ҳам катта иштиёқ билан тадқиқ этишга уринишмоқда. Сурхондарёлик илмий тадқиқодчи Музаффар Наимовнинг “Сурхондарё ижодкорлари” тўплами бу борадаги хайрли ишлардан биридир. Илмий тадқиқодчи бу мўъжазгина тўпламида ўтган асрнинг иккинчи ярмида ва истиқлол йилларида воҳа маданий мусиқий ҳаётида ўз ўрнига эга бўлган ёшларнинг маънавий камолотида ибрат бўлган бир гуруҳ ижодкор санъаткорлар яратган куй-қўшиқларидан намуналар берган. Тадқиқодчининг бу савоб иши ҳаётдан ўтиб кетган, марҳум устозларнинг руҳини шод қилса, замондош ижодкорларни рағбатлантириши билан қадрли. Шунингдек, бу қутлуғ қадам Сурхондарёда Ўзбекистон бастакорлар уюшмасининг бўлими очилишига туртки бўлса не ажаб. Биз тадқиқодчи дўстимизга она-юрт оҳанглари тинглашдан, тўплашдан чарчаманг деймиз.

*Дунё кезар она диёр оҳанглари,
Юртни безар она диёр оҳанглари,
Боботогинг баҳоридай камалак ранг.
Минг қатим зар она диёр оҳанглари.*

*Шафоат Раҳматулло Термизий,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси,
“Эл-юрт ҳурмати” ордени соҳиби.*

Абдулазиз ИМОМОВ

(1939~1992)

Абдулазиз Имомов 1939 йилнинг 24 декабрида Сурхондарё вилояти, Термиз тумани, “Пайғамбаророл”идаги «Каптархона» қишлоғида таваллуд топган. У машҳур ҳофиз, Хоразм қўшиқчилигининг йирик вакили Комилжон Отаниёзовни устозим, деб фахрланиб айтганларини кўп бора эшитганмиз. У устози билан Тошкент Давлат Консерваториясида таҳсил олаётган даврларида танишган. Азиз аканинг соз чертишини, овозини, қобилиятини кўрган устоз уни ўзи раҳбарлик қилаётган Ўзбекистон Давлат филармонияси қоспидаги «Лазги» ашула ва рақс ансамблига таклиф қилади. У ансамблда дастлаб созанда сифатида гижжак чалади. кейинчалик мусиқа раҳбари бўлади. Устоз ва шогирд кўп йиллар ансамблда ишлаб, қатор қўшиқларни ҳамкорликда яратишди. «Келгарибим», «Санамжон», «Найлар» қўшиқлари шулар жумласи-

дандир.

Абдулазиз Имомовни, нафақат вилоятимизда, балки республикамизнинг барча вилоятларида ҳатто қўшни Туркменистон, Тожикистон Республикаларидаги қўшиқ шинавандалари ҳам яхши билишади.

Таниқли хонандалар Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Раҳматжон Қурбонов, Қорақатпоғистонда хизмат кўрсатган артист Каримбой Раҳмонов, Сурхон воҳаси хонандалари Саидкарим Саидмаликов, Абдурайим Турсунов, марҳум Дурди Қосимовлар Азиз оғани устоз сифатида мамнуният ила эслашади.

Абдулазиз Имомов яратган «Ярим гелсин», «Гузел сен», «Даглар», «Айби йўқ», «Сунам», «Елпессе», «Бари гел», «Фароғат», «Хуморларинг», «Термизим кизлари», «Лебабим», «Баробар», «Сенга небўлди», «Рад этма», «Ёлғон экан» каби қўшиқлари бугунги кунда ҳам хонандалар томонидан севиб ижро этилмоқда.

ЯРИМ ГЕЛСИН

Дагдан ашип даша душен,
Юрек багри гўз яша душен.
Эзизинден айра душен,
Шул дерде дерманим гелсин.

Нақорат:
Гелсин гелсин ярим гелсин,
Алма билен нарим гелсин.

Инди гирсенг ушбу бага.
Гўзум душсе алма нара,
Гўйма мени ахи зара,
Аҳ билен армоним гелсин.

Нақорат:
Гелсин гелсин ярим гелсин,
Алма билен нарим гелсин.
Бир биринден аран ачан,
Чар зулминден чўле гачан,
Сув ўрнига гел захар ичен,
Шўл дерде дерманим гелсин.

Нақорат:
Гелсин гелсин ярим гелсин,
Алма билен нарим гелсин.

Эзиз жанинг тўкенмез дуврани гелсин.
Дўстлариминг тўкенмез дуврани гелсин,
Ватаниминг тўкенмез дуврани гелсин.